

Asettamispäätös

26.10.2021

VN/2054/2020

VN/2054/2020-OKM-23

Jakelussa mainituille

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin asettaminen toiselle toimintakaudelle

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin toiselle toimintakaudelleen (VKF II).

Toimikausi

1.11.2021 – 31.12.2023

Tausta

Varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutus

Varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutusta järjestetään korkea-asteella yliopistoissa (kasvatustieteen kandidaatti/varhaiskasvatuksen opettaja ja erityisopettaja) ja ammattikorkeakouluissa (varhaiskasvatuksen sosionomi). Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan toisella asteella ammatillisina perustutkintoina (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto: lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisala; lähihoitaja ja kasvatusta ja ohjauksen perustutkinto: varhaiskasvatuksen ja perhehoitoalan osaamisala; lastenhoitaja tai kommunikation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala; viittomakielen ohjaaja sekä kasvatusta ja ohjauksen ammattitutkinto; perhepäivähoidon osaamisala). Varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutuksesta vastaavat pääosin työnantajat. Myös valtionhallinto rahoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutusta.

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin toiminta ja toimeenpanosuunnitelma

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumi selvitti vuosina 2019 – 2020 laajasti varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutusten nykytilaa eri näkökulmista ja laati varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisohjelman. Laaja ja kattava kehittämisohjelma julkaistiin 14.1.2021 (OKM julkaisuja 2021:3). Kehittämisohjelman kehittämissuosituksista laadittiin jatkotyöskentelyssä vielä erillinen toimeenpanosuunnitelma, jonka toteuttamista ja toteuttamisen seuranta asetettava uusi koulutusten kehittämisfoorumi edistää (OKM julkaisuja 2021:33 suomenkielinen, 2021:34 ruotsinkielinen). Moninainen varhaiskasvatuksen koulutusten muodostaman kokonaisuuden kehittämistä ja yhteistyön

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

tiivistämistä eri koulutusasteiden ja koulutusalojen sekä muiden toimijoiden välillä on tarpeen jatkaa.

Tavoitteet

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin (VKF II) tavoitteet ovat:

- Edistää yhteistyötä varhaiskasvatuksen henkilöstön eri koulutustahojen ja kouluttajien sekä varhaiskasvatuksen järjestäjien (työelämä) kesken
- Seurata varhaiskasvatuksen koulutusten toteutusta, kehittämistä ja muutosprosesseja
- Seurata ja edistää kansallista ja kansainvälistä koulutustutkimusta
- Tukea varhaiskasvatuslain toimeenpanoa koulutukseen liittyvissä asioissa sekä edistää varhaiskasvatuslakiin kirjatun henkilöstörakenteen toteutumista
- Kohentaa aktiivisella tiedottamisella varhaiskasvatuksen koulutuksen ja koko työalan vetovoimaa opiskelijoiden ja koulutukseen hakeutuvien keskuudessa.

Tehtävät

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin tehtävänä on

- Seurata aikaisemman varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin laatiman kehittämisohjelman ja sen sisältämien kehittämissuosituksen sekä niiden pohjalle laaditun toimeenpanosuunnitelman toteutumista.
- Tehdä esityksiä seuraavista teemoista
 - o Varhaiskasvatuksen koulutuksia koskien (mm. koulutusmäärät, koulutussisällöt) huomioiden viimeaikainen varhaiskasvatusta ja laajemmin koko koulutuspolitiikkaa koskeva tutkimustieto ja varhaiskasvatuksen viimeaikaiset toimintakulttuurin ja –ympäristön muutokset
 - o Perus- ja täydennyskoulutuksen keskinäisen jatkumon edistäminen
 - o Varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä koulutuspolut
 - o Suomen- ja ruotsinkielinen, vähemmistökielinen ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden koulutus, lisäksi varhaiskasvatuksen johtamiseen liittyvä koulutus.

Kehittämisfoorumin tulee toimia tarkoituksenmukaisella tavalla yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimivien Opettajankoulutusfoorumin sekä Varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan kanssa niiden toimintakausien aikana. Kehittämisfoorumin tulee hyödyntää myös muun muassa Opetushallituksen osaamisen ennakointifoorumin, Kansallisen koulutusten arviointikeskuksen ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen työtä. Lisäksi kehittämisfoorumin tulee ottaa huomioon koulutusten kehittämiseen liittyvien muiden kotimaisten ja kansainvälisten tahojen tuottamaa tietoa kuten ruotsinkielisen koulutuksen selvityshenkilön 11.3.2021 julkaistu raportti (OKM, julkaisu 2021:9) sekä saamen kielten ja saamenkielisen opetuksen kehittämisryhmän 15.4 julkaisema raportti (OKM julkaisu 2021:25).

Varhaiskasvatuksen koulutusfoorumin toisen toimintakauden aikana toteutuu Varhaiskasvatuksen koulutusten arviointi, jonka Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) tulee suorittamaan vuosina 2022-2023. Arvioinnin riippumattomuus huomioiden varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumi ja Karvi voivat tehdä koulutusten tulevassa arvioinnissa tarpeellista yhteistyötä. Aikaisempi varhaiskasvatuksen koulutusten arviointi on valmistunut vuonna 2013 Korkeakoulutuksen arviointineuvoston toimesta (Varhaiskasvatuksen koulutus Suomessa. Arviointi koulutuksen tilasta ja kehittämistarpeista. Julkaisu 2013:7.)

Kehittämisfoorumin toiminta

Kehittämisfoorumin toimintaa johtaa ja sen toimintaa suunnittelee, seuraa ja arvioi *ohjausryhmä*, jonka jäseniksi nimetään foorumin puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, asiantuntijasihteerit sekä riittävä edustus jäseniä.

Kehittämisfoorumi voi myös asettaa jaostoja ja kuulla asiantuntijoita ja eri sidosryhmiä asioiden valmistelua varten sekä teettää selvityksiä ja/tai tutkimuksia. Jaostoihin voidaan kutsua jäseniä kehittämisfoorumin nimettyjen jäsenten lisäksi. Kehittämisfoorumi voi kutsua pysyviä asiantuntijoita.

Kehittämisfoorumi julkaisee vähän yli kahden vuoden toimintansa lopuksi loppuraportin. Toimintakauden lopussa tulee myös tehdä kahta toimintakautta koskeva toiminnan vaikuttavuuden arviointi. Raportit julkaistaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta.

Kehittämisfoorumin kokoonpano

Foorumin kokoonpanossa painottuu sen toisella toimikaudella koulutusten välisenä yhteistyönä toteutettava koulutusten kehittäminen ja toisaalta koulutusten ja työelämän yhteistyön edelleen tiivistäminen. Aluehallintoviranomaisten rooli katsotaan jäsentahona tärkeäksi alueellisen koulutusten kehittämistyön organisoimisen edistämiseksi. Kokoonpano koostuu varsinaisista jäsentahoista ja säännöllisesti kuultavista tahoista.

Puheenjohtajat: (yliopisto, ammattikorkeakoulu, toinen aste)

Puheenjohtaja	<i>Halttunen Leena</i> , laitoksen johtaja, kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, Jyväskylän yliopisto
Varapuheenjohtaja	<i>Rusi Meeri</i> , yliopettaja, Turun ammattikorkeakoulu
Varapuheenjohtaja	<i>Lehtiniemi Soili</i> , koulutusjohtaja, Seurakuntaopisto/Kirkkopalvelut

Jäsentahot ja jäsenet:

Ammatillinen koulutus

Ahtikari Merja, koulutusjohtaja, Suomen Diakoniaopisto

Rissanen Terhi, koulutuspäällikkö, Tredu

Säkkinen Sanna, koulutuspäällikkö, Kiipula

Westerlund Beatrice, yksikönpäällikkö, Axxell

Ammattikorkeakoulutus

Helminen Jari, yliopettaja, Diakonia-ammattikorkeakoulu

Nevanen Salla, yliopettaja, Metropolia Ammattikorkeakoulu

Ojasalo Katri, vararehtori, Laurea-ammattikorkeakoulu

Wallin Outi, osaamispäällikkö, Tampereen ammattikorkeakoulu

Yliopistokoulutus

Heikkilä Mia, apulaisprofessori, Åbo Akademi

Kinos Jarmo, yliopistonlehtori, Turun yliopisto

Rutanen Niina, professori, Jyväskylän yliopisto

Sajaniemi Nina, professori, Itä-Suomen yliopisto

Opiskelijajärjestöt

Holsti Emma, edunvalvonnan koordinaattori, Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry ja Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry

Sebastian Tolvanen, hallituksen jäsen, Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOK ry.

Helin Markus, puheenjohtaja, Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry.

Työelämän edustus

Mattila Virpi, varhaiskasvatuksen johtaja, Espoon kaupunki

Laiho Sanna-Maija, varhaiskasvatuksen pedagoginen asiantuntija, Rovaniemen kaupunki

Lampenius Minna, varhaiskasvatuksen opettaja, Porvoon kaupunki

Portell Tuija, varhaiskasvatuspäällikkö, Valkeakosken kaupunki

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Tuomas Sarkkinen, arviointiasiantuntija, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Aluehallintovirasto

Kivikangas Mirja, opetustoimen ylitarkastaja, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Alila Kirsi, opetusneuvos, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osasto

Ekroth Anne, opetusneuvos, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto

Töytäri Aija, opetusneuvos, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

Sihteeristö

Kehittämisfoorumin asiantuntijasihteereinä toimivat opetusneuvos *Sanna Penttinen* ja opetusneuvos *Pia Kola-Torvinen* Opetushallituksesta. Teknisenä sihteerinä toimii hallinnollinen avustaja *Helena Leskinen* opetus- ja kulttuuriministeriöstä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osastolta.

Säännöllisesti kuultavat yhteistyötahot

Foorumin tulee kuulla säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa työn eri vaiheissa muun muassa seuraavia tahoja: Suomen Kuntaliitto ry, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ, Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto VOL, Sosiaali- ja terveystieteiden ammattijärjestö Tehy ry, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Sosiaalialan ammattijärjestö Talentia sekä KT Kuntatyöntantajat ja Hyvinvointiala HALI ry. Myös täydennyskoulutuksen järjestäjätahot tulee kuulla työn eri vaiheissa.

Kokoonpano

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin kokoonpanossa ei toteudu naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 §:ssä säädetyt vaatimukset julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta. Jäsentahoilla ei ollut esittää jäseniksi riittävästi miespuolisia edustajia, vaikka opetus- ja kulttuuriministeriö tiedusteli asiaa koulutusfoorumin jäsentahoilta kahteen eri kertaan.

Kustannukset ja rahoitus

Kehittämisfoorumin kustannukset muodostuvat mm. kokousten ja aluetilaisuuksien järjestämisestä sekä mahdollisten selvitysten ja tutkimusten laatimisesta.

Kehittämisfoorumin kustannukset maksetaan valtion talousarviossa korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston momentilta (29.40.20), lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osaston momentilta (29.20.21) ja varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osaston momentilta (29.10.20).

Kehittämisfoorumin jäsenille ei makseta matkakuluja tai kokouspalkkioita.

Opetusministeri

Li Andersson

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Jakelu Kehittämisfoorumin puheenjohtajat, asiantuntijasihteerit ja jäsenet sekä säännöllisesti kuultavat tahot

Tiedoksi Valtiosihteeri Dan Koivulaakso
Valtiosihteeri Tuomo Puumala
Ministerin erityisavustaja Niina Jurva
Ministerin erityisavustaja Jirka Hakala
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen
Opetus- ja kulttuuriministeriön osastot ja erilliset yksiköt